

Izhaja vsaki četrtek ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.60. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 8 kron.

Rokopise sprejema »Narodna Tiskarna« v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznaniila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se prodajajo v tožakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1 v prodajalni »Kat. tiskov. društva« ul. Carducci, v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekašiču nasproti mestnem vrtu, po 8 v.

Oglašni in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v, dvakrat 12 v, trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XXI. letnik.

V Gorici, 5. junija 1913.

23. številka.

Svetopolk.

Ime Svetopolk vzbuja v vseh zavednih Slovanih sladke spomine na slavno slovansko preteklost. Spominja nas slavne moravske zgodovine, ki je bila v preteklosti tesno spojena se slovensko. Že v petem stoletju po Kr. so zasedli Slovani rodovitno moravsko pokrajino, ki je segala južno do Donave, kjer je mejila na naselbine starih Slovencev, naših prednikov. Kmalu pa so Obri ali Avari podjarmili si vse te Slovane. Iz te sužnosti jih je osvobodil kralj Samo, ki je združil vse zahodne Slovane: Čehi in Slovenci v mogočno državo, ki je imela pa le kratek obstanek (623—658). Pozneje je ustanovil velikomoravsko državo knez Mojmir (830—846). Za njim je vladal njegov sin Rastislav (846—870), ki je povabil na Velikomoravsko slovanska apostola sv. Cirila in Metoda, da bi se otrešel nemškega vpliva. Za njim je prevzel vlado Svetopolk, ki je imel hude boje z Nemci, Franki in Mažari. Svetopolk je umrl l. 894. K smrtni postelji je poklical svoje tri sinove in jim tako le govoril: Vse sovražnike boste lahko premagali, ako bo mej vami bratska sloga. Pokazal jim je na tri šibke palice in rekel: Glejte te palice! Vsako izmed teh lahko prelomi vaša roka, a ne more jih prelomiti, ako vse skupaj zvežem. Čujte me torej, sinovi. Ko bom jaz umrl, podedovali boste za menoj veliko slovansko kraljestvo. Dajte mi zdaj besedo, da se boste ljubili vedno kot bratje in da boste složni.

Sinovi so mu morali to slovesno priseči. Svetopolk je na to nagnil glavo in umrl.

Žal, da niso sinovi po njegovi smrti izpolnili te zadnje volje. Začeli so se med seboj vojskovati, dokler jih niso Mažari podjarmili, ki so uničili velikomoravsko kraljestvo. Posledice tega bratskega razkola občutijo Čehi in Jugoslovani do današnjega dne. Do današnjega dne nas tlači jarem nemškega in mažarskega gospodstva.

Nesloga je huda rana na slovanskem telesu. En sam pogled na avstrijski državni zbor! V njem imajo Slovani večino, toda nesloga je kriva, da so v njem gospodarji Nemci.

Kdo se ni veselil slavni zmag slovanskih držav na Balkanu? Kmalu pa je nastopila nesloga, ki bi vtegnila privedi do vojske mej slovanskima bratoma Srbom in Bolgarom.

Poglejmo po drugih slovanskih deželah! Povsod razkoli in bratomorni prepiri. Tudi v naši slovenski domovini nismo še pametni postali, čeprav so nas Nemci, Mažari in Italijani že skoraj snedli. Ker nočemo razumeti Svetopolkovi palic, dobivamo jih od vseh strani po hrbtu s palicami.

Pridi Svetopolkov duh, duh sloge in edinosti med nemirne slovanske ro-

dove! Naj izgine grda častihlepnost, ošabnost in nevoščljivost, ki draži drugega proti drugemu in naj zavlada med nami krščanska nesebičnost, ljubezen, in vzajemnost!

Nagrade živinorejcem.

Deželni odbor je priznal sledečim živinorejcem nagrade za vzorno oskrbovanje postaj za spuščanje bikov, za zgradbo in preuredbo hlevov itd:

Diplom priznanja:

Franc Gruntar, Šmarje za zgradbo pravilnega svinjaka in uzornega gnojišča, Angelj Hebat, Renče 15 za zgradbo pravilnega svinjaka.

I. Planinsko ozemlje.

1. Za dobro oskrbovanje postaje za spuščanje bikov:

Stopic št. 35 K 30, Tomaž Mlekuž — Peter Pavel Leban — Sv. Lucija - Bovec-Koritnica št. 37 K 30, Anton Kravanja — Bovec-Koritnica št. 17 K 30, Andrej Logar — Srpenica št. 143 K 30, Franc Fortunat — Čiginj 26 (Volče) K 30.

2. Za pravilno zgradbo in preuredbo hleva.

Janez Kurinčič, Idersko št. 3 K 100, Amalija Lazar, Sedlo 68 K 100, Ivan Skočir, Libušnje - Smast 21 K 100, Franc Lazar, Srpenica 43 K 100, Peter Skok, Idrinja na Bači št. 45 za pravilno zgradbo hleva in gnojišča K 150, Andrej Kovačič, Idrinja na Bači št. 72 za pravilno zgradbo hleva in gnojišča K 100, Matjež Makuc, Gor. Trebuša št. 97 K 100, Janez Rijavic, Šebrelje št. 3 za pravilno preuredbo hleva, gnojišča in svinjaka K 200, Janez Vojska, Šebrelje št. 83 za pravilno preuredbo hleva K 100, Anton Gatej, Cerčno št. 51 za pravilno zgradbo hleva in gnojišča K 100, Franc Obid, Cerčno 100 za pravilno preuredbo hleva in gnojišča K 100, Franc Zajc, Cerčno - Jazne 233 za pravilno preuredbo hleva in gnojišča K 150, Anton Pirih, Cerčno-Straža za pravilno zgradbo hleva in gnojišča 250 K, Jakob Feltrin, Št. Viškagora št. 81 za pravilno zgradbo hleva in gnojišča 150 K, Franc Pirih, Št. Viškagora št. 11 za pravilno preuredbo hleva 100 K, Ivan Klinkon, Zabče št. 5 (Tolmin) za pravilno preuredbo hleva 100 K.

3. Za zgradbo primerne gnojišča in pravilno ravnanje z gnojem:

Ivan Rutar, Lubin št. 6 (Tolmin) 50 K, Andrej Vogrič, Slap št. 12 (Sv. Lucija) 50 K.

4. Za izboljšanje planin.

Andrej Rutar, Čadrez št. 8 (Tolmin) za zgradbo hleva na planini »Na propeh« 100 K, Planšarsko društvo »Mrzli vrh« v Gabrijah pri Tolminu za zgradbo novega napajališča in nabavo sirarske oprave 200 K, Tomaž Ohojak, Sužid 33 za zgradbo hleva na planini »Matajur« 100 K, Jakob Subin in

toč., Drežnica za preuredbo stanu na planini »Zaprikraj« 200 K.

5. Za zgradbo in uredbo svinjakov.

Peter Pavel Leban, Sv. Lucija-Stopic 35 za pravilno preuredbo svinjaka 100 K, Ivan Rijavic, D. Tribuša št. 115 za pravilno zgradbo svinjaka in gnojišča 100 K, Franc Brišar, Cerčno, Vrh-Bukovo 53 za pravilno zgradbo svinjaka in gnojišča 100 K, Ivan Eržen, Cerčno št. 68 50 K, Ivan Kurinčič, Libušnje 40 K, Anton Skočir, Kred št. 53 50 K. (Konec prih.)

Politični pregled.

Državni zbor.

V torek se je pričela v poslanski zbornici splošna razprava o drugem čitanju malega finančnega načrta. S tem je torej v zbornici finančni načrt vsaj na č. Akoravno bi poslanska zbornica to za dežele in tudi za uradništvo prevažno zadevo, ki se sme po vsi pravici imenovati zadeva življenjskega pomena, pri dobri volji lahko rešila že v nekaterih dneh, je vendar malo upanja, da se to zgodi, ker se bodo najbrže Rusini z vso odločnostjo in z vsemi sredstvi proti temu uprli, da pokažejo s tem svojo nezadovoljnost nasproti vladi, ki jim noče zaradi Poljakov ugoditi v zadevi rusinskega vseučilišča in pa tudi ker ni prišlo glede volilne reforme za gališki deželni zbor med njimi in Poljaki do sporazumljenja. Čeprili se bodo seveda tudi socialni demokrati, ki se bodo vsaj navidezno upirali proti zvišanju davka na žganje, čeravno pridgajo po svojih glasilih in po svojih shodih — to seveda le zaradi lepšega — abstinenco. Pa s socialnimi demokrati je vlada kmalu pri kraju. Zagrozi jim, da zaključijo državnozbornsko zasedanje, vsled katerega prenehajo dijete, in socialni demokrati stisnejo rep med noge in jo pobrišejo iz zbornice, ne da bi glasovali v slučaju da bi njih protiglasovanje preprečilo vsprejetje tega, kar zahteva vlada. Pri Rusinih pa bi taka grožnja nič ne izdala. — Finančno ministerstvo je sicer rok za vlaganje napovedi za osebno dohodarino podaljšalo do 31. julija t. l., kar bi nekako kazalo, da ima vlada vendar še nekaj upanja, da se do takrat mali finančni načrt reši, ali kakor stvari še danes stoje, se bode to težko zgodilo, ker ima zbornica premalo časa na razpolago: kajti zborovala bode sedaj le do 20. t. m., potem bode pa zasedanje zaradi galiških deželnozbornskih volitev prekinila. Do takrat pa mora biti rešen proračunski provizorij kakor tudi podaljšanje provizorija zborničnega poslovnika. Pa kakor rečeno vse to bi se lahko storilo pri dobri volji, a ker te dobre volje povsod manjka, bode mali finančni načrt v poletnem zasedanju težko rešen.

Pri splošni razpravi je govoril najprej dr. Steinwender, potem pa še ne-

kateri drugi poslanci, nakar se je zbornica bavila z nekim nujnim predlogom. — Potem je bilo stavljenih več interpelacij. Dr. Vrstovšek je n. pr. vprašal zborničnega predsednika, zakaj ne odgovori pravosodni minister Hochenburger na razne interpelacije. Govornik pravi, da so se očitati pravosodnemu ministru že ponovno zložili. Jaz trdim, je rekel govornik, da je pravosodni minister največji zakonolomec. On je Redl pravosodne uprave. Prosim torej predsednika, da posvari ministra, naj vendar enkrat izpolnjuje svojo dolžnost. Predsednik je pozval dr. Vrstovška zaradi teh besed k redu, a Vrstovšek je zaklical: Obesite Hochenburgerja, na svetilnik ga obesite, saj je to on sam predlagal za zakonolomec.

Včeraj so Rusini že pričeli s svojo obstrukcijo. Cel čas je govoril posl. Budzinovski in ob 4. uri se je seja prekinila. Budzinovski bo nadaljeval svoj govor v današnji seji.

Konferenca stranke prava v Trstu.

V stranki prava na Hrvaškem je nastal v zadnjem času spor med Starčevićanci in Frankovci in bati se je bilo, da se stranka razcepi ter na tak način izgubi svojo moč in veljavo. V svrhu poravnave spora pa se je zbrala v nedeljo vrhovna razprava Stranke prava, ki je razpravljala o spornih vprašanjih. Zborovanja so se vršila tudi v ponedeljek in torek ponoči. V torek ob 2. uri ponoči pa se je dosegel sporazum. Dr. Mile Starčević ostane predsednik stranke, »Hrvatska« pa strankino giasilo.

Pogubna volunska aiera v Avstriji. — Samomor generalštabnega polkovnika.

Nekega dne minolega tedna so naznanjali dunajski listi, da se je ustrelil v nekem hotelu na Dunaju generalštabni polkovnik in generalštabni šef praškega (VIII.) armadnega zbora Redl. Začetkom se o vzroku samomora ni vedelo nič. Na nadaljnja poizvedovanja pa se je dognalo, da se je Redl usmrtil, ker so ga razkrinkali kot špiona in izdajico avstrijskih vojaških tajnosti. Redl je volunil za Rusijo. Znano je, da se je povišalo število našega vojaštva ob ruski meji. Kot generalštabni šef enega armadnega zbora pa je moral Redl biti o vseh pripravah naše monarhije za slučaj vojske najboljšo informiran. Vse te informacije, ki morajo ostati do skrajnosti tajne pa je prodal Rusiji, tako da so Rusi vedeli za vse vojne operacijske načrte in namene naše armade. Rusi so bili po Redlu tako dobro poučeni o našem vojaštvu, da bi bili v slučaju vojske našo armado brez posebnih težkoč popolnoma uničili, kar bi bilo usodepolno za obstoj monarhije. Dognalo se je, da je Redl imel več pomagačev med častniki. Mreža njegovih splet se razteguje skoro po celi monarhiji. To se skoro z gotovostjo lahko sklepa, ako se dannadan vrše po raznih garnizijah aretacije častnikov, ki so bili

baje v zvezi z Redlom. V Beljaku, v Kotoru, v Sarajevu, v Pragi, na Dunaju, v Lvovu in kdo ve še kje so bili na podlagi uvedene stroge preiskave od strani vojne uprave aretirani častniki v raznih šaržah. Redl je očitno izdajalec svoje domovine in ker se nahaja VIII. armadni zbor v pripravljenosti, takorekoč pred sovražnikom, zaslužil bi po vojaških zakonih sramotno smrtna vešalih. Toda vojaški krogi, ki so sprevideli, kak smrad bi se vzdignil iz cele afere, ako bi se proti Redlu postopalo po vojaško-kazenškem redu, so hoteli stvar potlačiti. Častriška komisija pod predstvom avditorja je dovolila Redlu na Dunaju razne olajšave. Redl je smel iti pred smrtjo še v kavarno in med tem časom se mu je postavil samokres na mizo. Prišedši domov se je s tem samokresom ustrelil. Zapustil je pismo, v katerem prosi odpuščanja in milosti. — Redla je ovadil ruski vohunski agent, ki je bil v stiku z njim in sicer baje zaradi tega, ker je bil Rus zapostavljen pri nagradah za špijonažo. Redl je s svojim izdajstvom zaslužil mnogo denarja ter ga tudi deloma prav pridno zapravljaj. Govori se, da je v petih ali šestih letih, v katerih je izvrševal to nečedno obrt, zaslužil celo dva milijona kron. O njegovih zasluškah so mnenja različna. — Pač pa so nekateri konstatirali, da je letno izdajal za svoje razkošno življenje 50.000 do 70.000 K. — Vsakdo si lahko predstavlja, da ta afera ni v čast monarhiji in da gotovo ni napravila na vodilne kroge dobrega utisa. Armada, ki je opora prestola, da je imela takega moža! To je tudi našega sivega vladarja. Njegovo Veličanstvo, ki se je vedno zanašal na svoje vojne trume, hudo pobilo. Ko se je vrnil grof Bolfras iz cesarjevega kabineta, bil je ves blede in tresoč se po celem telesu je izjavil, da takšnega ni še videl našega vladarja. Razumevamo bolelost cesarjevo, ako pomislimo, da se je Njegovo zaupanje na najgrši način zlorabljalo. Redl ostane velik črn madež v zgodovini avstrijske armade.

Burna seja v ogrski poslanski zbornici.

Ko je ogrski ministerski predsednik Lukacs včeraj vstopil v ogrsko poslansko zbornico, mu je opozicija vrgla v obraz psovke: Tat! Šuft! Umazani šuft! Vrnite ukradeni denar! Vrnite denar za volitve! itd. Predsedniku Tiszi so klicali: Morilec! Lopov! Šuft!, ker je s parlamentarno policijo dal odstraniti opozicionalne poslance, ki so kričali in ker je pri tem stotnik parlamentarne straže Gerö s sabljo trikrat po glavi udaril posl. Hedervarya. Gerö trdi, da je Hedervary potegnil revolver, a Hedervary ga še pri sebi ni imel. Lepe razmere!

Ogrska vlada demisionirala.

V torek se je končal v Budimpešti proces, ki ga je bil naperil ogrski ministerski predsednik proti Desy-ju, ki mu je očital, da se je uporabljal državni denar v razne politične svrhe. Desy je bil oproščen. Vsled tega je isti dan zvečer sklenil ministerski svet demisijo celokupnega kabineta.

Mir že podpisan.

V petek se je v Londonu podpisala mirovna pogodba med Turčijo in balkansko zvezo. Na podlagi tozadavnega dopolnilnega zapisnika je stopila mirovna pogodba včeraj v veljavo.

Bolgari zapustili Čafaldžo.

Bolgarska armada je že zapustila postojanke pri Čafaldži; ostali ste še dve diviziji, ki pa v kratkem tudi zapustite Čafaldžo. Potem se postavijo ob meji le manjši stražni oddelki.

Turki zapuščajo Albanijo.

Dan na dan se poroča o novih transportih turškega vojaštva, ki se vkrčuje in zapušča Albanijo.

Kriza med balkanskimi zavezniki.

O sestanku z Gešovim je izjavil srbski zunanji minister, da je bil razgo-

vor jako prisrčen. Sklenilo se je, da bodo sporna vprašanja rešili zavezniki sami brez vmešavanja kake velesile. Vršil se bode v to svrlo sestanek vseh štirih ministerskih predsednikov. Upati je, da ne pride do nikake vojske, čeravno bo treba premagati mnogo ovir in težkoč. Srbija bo pa vedno pripravljena, dokler se ne sklene definitivni dogovor.

Darovi.

Jubilejni darovi za »Slov. Sirotiščea«;

P. n. gg. Andrej Mrak 40 vin; Ant. Cej pek 50 vin; Edvard Jakin, pekovski mojster 1 K; Katarina Jakin 40 vin; N. N. 2 K; Jožefa Ferfolja, Trst 1 K; Nekdo 1 K; Izidora Culot trgovka 2 K; Kos Josip župni upravitelj 2 K; Josip Mašera, vikar 3 K; v nabiralniku v gostilni gosp. Josipa Gorjane 50 vin; Luigi Ziani 10 K.

Za sklad »Slov. sirotiščea«:

P. n. gg. v Kalu: Peter Lazar 1 K, Štef. Carl 1 K, Štef. Murovec 20 v, Mar. Popek (Levpa) 40 v, Ant. Bremec (Lokovec) 20 v, Iv. Bremec 10 v, Rozalija Pirih 40 v, Štef. Lipicer 50 v, Mih. Šuligoj 50 v, Ivanka Skrit 20 v, Fr. Šuligoj 50 v, Mar. Kogoj 40 v, Ant. Žbogar 40 v, Iv. Gorjup 20 v, Jan. Bremec 1 K, Pet. Podgornik 40 v, Amalija Murovec 20 v, Cvetrežnik Neža 20 v, Mar. Leban 20 v, Vikt. Madon 1 K, Leop. Humar 1 K, Andr. Lipicer 1 K, Štef. Bratuš 1 K, Ant. Brezavšček 40 v, Al. Sironič 50 v, Fr. Hojak 10 v, Frančiška Pirih 20 v, Karolina Brezavšček 40 v, Mar. Lang 30 v, Jurij Lang 30 v, Kat. Testen 40 v, Mih. Jug 20 v, Jos. Debejak (Gorenjava) 2 K, Apolonija Gorjup 20 v. **V Podmeltu:** Jakob Kuštrin 1 K, Mar. Kuštrin 20 v, Lucija Humar 1 K, Jak. Humar 1 K, Ter. Debeljak 80 v, Jos. Kuštrin 60 v, N. N. 1 K, Peter Kuštrin 1 K, Mar. Pirih 20 v, Ig. Šorli 40 v, Mar. Šorli 20 v, Jak. Šorli 30 v, Jak. Golja 1 K, Kat. Golja 1 K, Mih. Božič 1 K, Mih. Beguš 60 v, Mih. Drole 40 v, El. Kenda 14 v, Ant. Laharnar 80 v, Ant. Bizjak 40 v, Mart. Beguš 40 v, Iv. Drole 60 v, Iv. Kogoj (Liseč) 60 v, Jak. Dobravec (Kneža) 40 v, Mat. Kenda (Klavže) 40 v, Jernej Kenda 20 v, N. N. 50 v, Luk. Dakhobler 60 v, Fr. Lapanje 60 v, Štef. Kozorel 60 v. (Dalje prih.)

V Lomu se je nabralo 37 K 60 v.

Bog povrni stotero! Vse v boljše bodočnost slovenskega naroda pod slavno vlado Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Domače in razne vesti.

Naprednjakom okolu »Soče« v albam: »Soča« z dne 31. maja piše v članku: Javen shod v Devinu o občinskih računih devinskega županstva. Pravi, da morajo občinski računni grozno smrdeti, da g. župan gospodari tako, kakor njemu najboljša kaže, ne pa po postavah itd. Mi ne vemo, kaj je na tem resnica, a moramo vendarle izraziti svoje začudenje, kako morejo dovoliti v »Soči« take dopise gospodje, ki bi morali pred vsem pred svojim pragom pometati. Razložite nam rajše, kam so prišli milijoni pri »Trgovsko-obrtni zadrugi«, pri »Mizarski zadrugi« itd.! Pišite rajši o liberalnih konkurzih v Gorici! Povejte, za koliko stotisočakov so liberalci oškodovali deželo pri užitini? Podučite rajši ljudstvo o stanju liberalnih denarnih zavodov v Gorici in na deželi, da ne bo treba ljudstvu jokati, ko je zadene katastrofa. O tem pišite! Zato vam bomo bolj hvaležni.

Opomin starišem. Sedaj v vročih poletnih dneh se otroci kaj radi kopajo. Pri kopanju se je zgodilo že neštivilno nesreč. Mnogo oseb je utonilo. V listih čitamo, da sta utonila v Gračežu v morju minulo nedeljo dva dečka. Zdravniki,

ki so preiskali mrtveca, so konstatirali, da sta se otroka, ki sta utonila, podala kmalu po kosilu v vodo. Polnželodec pa jako težko prebavlja v vodi. Posledice kopanja s polnim želodcem so krč in drugi napadi. In žrtev krča sta bila tudi omenjena dečka, ki sta šla kmalu po kosilu v vodo. — Zato svetujemo starišem: Otrokom kmalu po kosilu ali po večerji zabranite kopati se! Je jako nevarno. A tudi za odrasle velja to. Najmanj dve uri po zaužitju jedi se ne sme iti v vodo.

V gradiščansko kaznilnico so prepeljali iz goriških zaporov 82letnega Valentina Jazbec iz Komna, ki je bil pri prvem letošnjem porotnem zasedanju obsojen zaradi tatvine in sleparstva na tri leta ječe, ter Antona Žvokelj iz Vipave, ki je bil zaradi znane tatvine v Nordisovi vili v Solkanu obsojen na 15mesečno težko ječo.

Avtomobilna nesreča. Pred nekaterimi leti se je pripetila na cesti med Sv. Lucijo in Cerknem avtomobilna nesreča, pri kateri so bili težko ranjeni Štefan Makuc, Marija Obid, Valentin Jež in Peter Bevk. Avtomobil je vodil šofer Ivan Husak in Grossbitter-a, stanujoč na Dunaju. Na ovadbo se je pričela preiskava, ki je vsled raznih poizvedovanj rabila mnogo časa in šele v pondeljek se je vršila pred goriškim okrožnim sodiščem končna obravnava, ki se je končala v torek. Sodni dvor je spoznal šoferja krivim ter ga obsodilo na štiri tedne strogega zopora.

Oznanilo. C. kr. fin. ministerstvo je z odlokom z dne 29. maja 1913 št. 3613 podaljšalo rok za predloženje napovedij za prihodarnino in osebno dohodarnino za l. 1913 do 31. julija 1913. Davkoplačevalci se z ozirom na prejšnja oznanila z dne 27. decembra 1912 št. V 17-7 in 15. februarja 1913 št. V 17-3 in 18. marca 1913 št. V. 17-4 o tem obveščajo.

Ehni na Predarelskem. Dovolite, g. urednik, da Vam in našim rojakom naznamim, kako se nam godi tu v tujini. Na Predarelskem se nahajamo že tretje leto in delamo pri uravnavi hudournikov. Večina nas je s Cola iz Šturij in z Otlice. Delo vodi g. Andrej Škvarč, ki se prav dobro razume na to delo. — Tukajšnje prebivalstvo živi čisto priprosto. Bavi se večinoma z živinorejo. Te dni spravljajo živino na planine. Do 800 glav goved ženejo skupno v gore. Živina je čiste švicarske pasme in tako lepa, kot bi bila naslikana. Ljudstvo je tu jako prijazno. Lepo zadoščenje smo želi, ko se je g. župnik iz Ebnita izrazil, da ga srčno veseli, da hodijo tuji delavci radi v cerkev. Tu imamo vsako prvo nedeljo v mesecu procesijo z Najsvetejšim. Obnašanje domačinov v cerkvi je tako uzorno, da nikjer pri nas nisem videl takega.

Listnica uprave. Kenda Anton: Denar prejeli! Plačano do konca tekočega leta. Hvala!

Opozarjamo vse svoje cenjene naročnike, kateri grede na tuje za delom od enega kraja v drugi, naj vedno ime one pošte natančno zapišejo, kjer so poprej list prejeli.

Mesne novice.

OTVORITEV »SLOV. SIROTIŠČA« V GORICI.

S prihodnjim šolskim letom se otvori v Gorici slovensko sirotišče. Razume se, da bo začetek skromen. Priglasiti se je do 15. avg. t. l. Mesečnina za tiste, ki ne bodo sprejeti brezplačno, se določi ob sprejemu. Za letos se otvori le dekliški oddelek. Vse prošnje naj se obračajo na odbor »Slov. sirotišča« v Gorici, Via ponte Isonzo št. 28.

OTVORITEV »SLOVENSKEGA DEKLIŠKEGA ZAVODA« V GORICI.

S prihodnjim šolskim letom se otvori v Gorici Via Ponte Isonzo št. 32

»Slovenski dekliški zavod« za učenke in dijakinje, ki obiskujejo slovenske šole v Gorici. Zavod bodo vodile č. šolske sestre in bo imel namen vzgajati dekleta v krščanskem in narodnem duhu. Posebna skrb se bo obračala na to, da si gojenke pridobe potrebnih čednosti, zlasti da se privadijo dostojnemu in lepemu obnašanju. Dajala se jim bodo navodila v vseh ženskem spolu potrebnih rečeh.

Zavod bo skrbel za zdravje gojenk. Na dvorišču in v bližnjem logu se bodo gojenke ob lepem vremenu lahko igrale in sprehajale. Poskrbljeno je za vse, kar je potrebno za utrđitev zdravja in za razvitek dušnih in telesnih moči.

Oglasila naj se pošiljajo do 15. avg. t. l. naravnost na »Slovenski dekliški zavod« v Gorici, Via Ponte Isonzo št. 32, kjer se dobe vsa potrebna navodila.

m Njega ekscelenca knezonadškoj dr. Frančišek B. Sedej se je vrnil v torek dne 4. t. m. iz Rima.

»Duhovska Zveza« priredi dne 19. junija t. l. (četrtak ob 10. dopoldne) v prostorih slov. Alojzijevišča zanimivo predavanje o socialnem vprašanju in pastirstvu, nakar sledi razgovor in sestava resolucij. K obilni udeležbi vabi č. duhovščino prav uljudno odbor.

Slovenci v Gorici pregledite imenike za volitve v deželni zbor, ki so razpoloženi pri c. kr. okr. glavarstvu. Sedaj je čas za reklamacije.

Smrtna kosa. V bolnišnici usmiljenih bratov je umrl po trimesečni boleznii 67 letni Mihael Rutar. Pokojnik je služil štirim škofom in sicer graškemu monsg. Zwegler, ljubljanskemu, ki je postal pozneje goriški knezonadškoj, kardinalu Missiji, knezonadškoj Jordanu in do septembra lanskega leta sedanjemu našemu knezonadškoj monsg. Sedej. Bil je zvest služabnik in svojim gospodarjem vdan. Njegovo truplo se je prepeljalo v torek dopoldne na Sv. Goro.

m Tržne cene kmetijskih pridelkov na goriškem izvoznem trgu so sledeče: hruške 52 K, črešnje 68 K, grozdje sv. Ivana 180, ogrozd 52 K, jagode 140 K, mlad fižol 160 K, grah 16 K, šparglji 48 K, krompir 22 K kvintal.

m Odprti lekarni. Od 8. do 15. t. m. bode imeli ponočno službo lekarni: Gironcoli-Pontoni.

Iz sežanskega okraja.

s Kreplje, dne 29. maja 1913. Danes sta bila tu asistent c. kr. kmet. kemičnega poskuševališča iz Gorice in g. Ernest Klavžar, kmetijski potovalni učitelj tudi iz Gorice. Omenjena dva gospoda sta si ogledala poskuse z umetnimi gnojili, ki jih je napravilo tukajšnje »Gospodarsko društvo« samo in tudi one, ki so jih napravili razni drugi kmetovalci. Oba gospoda sta se o vseh poskusov jako pohvalno izrekla. — Tudi iz drugih krajev Krasa, kjer je društvo napravilo poskuse, nam prihajajo razveseljiva poročila o vseh posusih z umetnimi gnojili. — Posebno pa nas je razveselilo poročilo gosp. Franceta Štolfe, urarja v Komnu, ki pravi, da je vzredil s pomočjo umetnih gnojil prav lepe trte. To poročilo jasno dokazuje, da nimajo prav oni, ki so trdili, da njih zemlja ni priležna za umetna gnojila. Res mogoče, da niso imeli nobenega vspela z umetnimi gnojili, toda rabili so najbrže slaba gnojila ali pa ne znajo umetnih gnojil rabiti. — Trava na pognojnih zemljiščih je letos tu trikrat večja kot ona na negnojnih in jo sedaj dotičniki že kosijo.

Iz komenskega okraja.

km Zagrajec. Sl. Kat. Iz. Dr. v Zagrajcu priredi dne 22. junija t. l. veselico s petjem, tamburanjem in šaloigro, katero bodo igrala dekleta Marijine družžbe domače in sosednjih vasi. K obilni udeležbi vabi odbor.

GOSPODOV DAN.

OZNANILO.

9. jun. Primož in Felicijan, muč. (286), Kolumb, op. (597);
10. jun. Margarita, kr. (1093), Getulij, muč. (120), Mavrin, muč.;
11. jun. Barnaba, ap. (70), Parizij, duh. (1267), Flora, dev.;
12. jun. Janez Fakundo, duh. (1497), Bazilid, muč.;
13. jun. Anton Padovanski, duh. (1231), Akvilina, dev.;
14. jun. Bazilij Vel., nadšk., c. uč. (379), Elizej, prer., Rufin in Valerij;
15. jun. V. ned. po Bink. Vid, Modest in Krescencija, muč. (303), evangelij: o pravi pravičnosti.

Javno česčenje Najsvetejšega: Dne 15. junija v Kožbani, v Kojškem in v Opatjem selu.

Delo brez Boga.

Na tvojo besedo bom vrgel mrežo. Luk. 5, 5.

Cel svet govori o izdajavcu Redlu, zgražajo se vsi nad njim in kličejo »pfuj!«. Na Dunaju še v grobu nima miru, zahtevajo, naj se ga pokoplje čisto kam na samoto, ker je ostale sram, da bi bili njih rajni s takim v vrsti pokopani.

Lepo, ako vidimo še stud nad hudobijo, dobro znamenje, ako se ljudem brezvestnost gnjusí, a v zrok, koreniki o naj bi poiskali in izkopali!

Korenina vestnosti in poštenosti so zapovedi božje. Kedor ve, kedo jih je dal, koliko je plačilo za spolnovanje, ali pa kakšna je kazen za nepokorščino, na tega se smemo zanesti. Proti večnemu plačilu ali večni kazni se vse drugo kar zgubi.

Denimo, da je prišel kedo iz kakoršnega koli vzroka tako daleč, da se ne zme ni več za to, kaj Bog ukaže, da torej ne pričakuje več večnega plačila — ali je potem samo ob sebi razumljivo, da bo gledal na zemlji kolikor mogoče več zaslužiti si. Vest? Prazna beseda za tekega, ki se celo za Boga ne zme ni! Čast? Zato pa gleda, da skriva syoja nečastna dejanja! Zvestoba? Kedor je Bogu ne ohrani, ljudem jo bo še menj!

To je slepota, da ljudje zaupajo takim celo, o katerih se javno ve, da se ne zme nijo več niti za to, kar je Bog sam zapovedal. Kako? Ali meniš, da bo tak tebe rajše imel — ali si več, kakor Bog? Ali mu bodeš lahko večje plačilo dal, ali ga pa morda lahko huje kaznoval, kakor Bog?

Kedor je zavrgel zapovedi božje, takemu nikoli ne zaupaj!

Zapomnite si to gospodarji, ki zbirate posle!

Kedor niti Bogu noče služiti, dasi je toliko plačilo obljubil tebi tudi ne bo služil zvesto!

Zapomni si mladenič, ki si namenjen gospodinjso si zbrati za svojo hišo: Taka, ki niti za nebeško kraljestvo ne skrbi, za hišo tudi ne bo skrbela!

Zapomni si dekle, da oni, ki Bogu celo ni zvest, tebi tudi ne bo; če se celo za Boga ne zme ni, malo mu bo mar, kaj bo tebi prav, ali pa ne; če Boga zaničuje, tebe bo še ložej in še prej; če Bogu krivico dela, bodi brez skrbi, tebi jo bo tudi. — Ako bi pri izbiranju tovarša za življenje na to gledale na prijatelj, koliko vesti ima, koliko mu je mar za to, kar Bog zapoveduje, ne bilo bi po poroki toliko solza in včasih tudi podplutih hrbtov.

Ravno pri vojaki vidimo, da se večkrat ne zme nijo za verske dolžnosti, jaz vsaj bi se na takega nikoli ne zanesel. Ako mu je sovražnik antipatičen — zopern, da ga tudi osebnost sovraži, se bo še še resno vojskoval, sicer pa se bo —

brez verskega prepričanja, brez Boga — še marsikje kak Redl pokazal, če se ne bo mogel več skrivati.

Ako nočeš žalostnih skušenj, škode, žalosti, ne zaupaj nobenemu, ako nisi gotov, da je veren in vesten kristijan!

Zapomni si, ne pozabi nikoli in hvaležen mi boš za nauk: **Boj se vseh tistih, ki se Boga ne bojé!**

Pevske ločke pri daritvi sv. maše!

(Dalje.)

Introitus. Introitus pomeni vhod (vstop) in se zato tako imenuje ker so ga nekda peli tedaj, ko je ljudstvo v cerkev prihajalo. V starih časih pa niso imeli zvonov, ki bi bili oznanjali začetek službe božje, da v prvih časih priganjanja so prihajali skrivaj, kedar in kakor je kedo mogel. Zato je bil introitus nekda daljši ter je obsegal cel psalm ali vsaj več vrstic. Že v 8. ali 9. stoletju je dobil introitus dandanašnja obliko, da obstoji iz 1 antifone, iz 1 psalmove vrstice in iz Gloria Patri (Čast Očetu itd.) nakar se antifona ponovi. Od tihe nedelje dalje se Gloria Patri izpusti, ako se ne obhaja god kakega posebnega svetnika. V vel. času pa se pridene antifoni 2 alleluja. Na velikonočno in bink. soboto sploh ni introita. Ker se blagoslovlja krstna voda in pojó litanije (neki okrajšane) vseh svetnikov — se smatra vse to za »Pristop« in zadnji »Kyrie eleison« po litanijah služi že za Kyrie eleison pri sv. maši. Introitus se po cerkv. določilih ne sme izpustiti, pač pa je dovoljeno recitirati ga. Kdaj naj se pojó »introitus«?

Graduale Vaticanum pravi da se začne peti introitus ko gre mašnik k altariju. (Accedente sacerdote ad altare).

Kyrie. Klic »Kyrie eleison« izvira iz grške cerkve in je zelo star. Prvotno so peli samo Kyrie eleison brez Christe eleison in sicer brez določenega števila. Papež Gregor Vel. je vpeljal tudi »Christe eleison vendar brez določenega števila. V začetku 9. stoletja je prišla v rabo dandanašnja navada da se devetkrat zakliče. Prvi trije Kyrie eleison (Gospod usmili se) se nanašajo na Boga Očeta, trije Christe eleison (Kristus usmili se) veljajo Bogu Sinu, zadnji trije Kyrie eleison merijo na Boga, Svetega Duha. Dovoljeno je posamezne klice recitirati se spremljevanjem orgel. Pri večglasnih skladbah naj se tridelnost kolikor mogoče varuje in vzkliki Kyrie in Christe eleison naj se ne mešajo in naj se čez mero ne ponavljajo.

Gloria. Prevod: Slava na višavah Bogu. In na zemlji mir ljudem dobre volje. Hvalimo te, Slavimo te. Molimo te. Poveljujemo te. Hvalo ti dajemo zaradi velike slave tvoje. Gospod Bog, Jagnje božje, Sin Očeta, Ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas. Ki odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo. Ki sedi na desnici Očetovi, usmili (se) nas. Zakaj ti sam (si) svet. Ti sam Gospod. Ti sam Najvišji Jezus Kristus. S svetim Duhom v časti Boga Očeta. Amen. (Zgodí se.)

Tudi »gloria« je grškega izvora in sega nazaj v prva stoletja. V Rimu so ta spev vpeljali okrog l. 150. in sicer najprej samo za prvo sv. mašo o Božiču; v 5. stol. so ga peli tudi ob nedeljah in godovih svetnikov, toda samo škofje so smeli ta spev tako pogostoma intonirati, navadni duhovniki samo o Božiču in o Vel. noči. V 11. stoletju je prišla v rabo današnja navada. Od začetka je intoniral mašnik »Gloria« obrnjen proti ljudstvu. Intonira ta spev mašnik, zbor nadaljuje z »Et in terra pax hominibus«. Tudi pri Gloriji je dovoljeno posamezne vrstice recitirati s spremlj. orgel; na vsak način pa se morajo peti oni odstavki, pri katerih je zapovedano kako liturgično dejanje n. pr. priklon z glavo pri: Adoramus te (molimo te), gratias agimus tibi (hvalo ti dajemo), Jesu

Christe, suscipe deprecationem nostram (sprejmi našo prošnjo) in pa sklep. Besedilo se ne sme krajšati.

Gloria odpade vse adventne, postne in 3 predpepelnične nedelje, vse ferije razen o Velikonočnem času (Vel. četrtek in Vel. soboto je Gloria), nadalje odpade Gloria na god nedolžnih otročičev, ako ne pride na nedeljo, dalje pri privatnih votivnih mašah (razen na čast M. Božji in sv. Angelom). Slovesne votivne maše imajo Gloria razen če niso spokornega značaja. Maša o prošnjih dnevih »Exaudivit« kakor tudi poročna maša nima Glorie. Slednjič tudi nobena črna sv. maša ne vsebuje »Glorije«. (Pride še.)

Iskrice.

Počitek gotovo dopada ti; ko le bi dopadalo — stradati!

Ne smeš se trnja bati, če hočeš rože brati.

Cvetje lépo za oči, toda vsak s a d ú želi.

Hočeš, da te bodo poslušali? Skrbi, da te bodo spoštovali!

Zapiral ni vrat, zdaj pa jezi se, da prišel je tat!

Metuljček res lep je! Gotovo pa slep je, kedor ga goji — Gosence redi!

ZA KRATEK ČAS.

Pri Duplarju so bili ravno pšenico onatili — bilo je je mnogo v skednju in čistiti so jo menili še le prihodnji dan. Imeli so sina Tomaža, o katerem se je splošno govorilo, da ni prav posebno »brihten«. Sosed Grmar, o katerem je šla govornica, da je precej stiskav, bi bil tako rad prav po ceni prišel do enega žaklja pšenice, toda v skedenj se ni upal, ker so imeli pri Duplarju hudega psa, katerega so pustili pri žitu za čuvaj, zato se obrne do Tomaža: »Ti, prodaj mi skrivši en žakelj pšenice; toliko jo imate, da se ne bo nič poznalo — en goldinar ti dam, kako ti bo prav prišel!«

Tomaž pomisli in reče: »Bom, toda goldinar moraš dati naprej! Žakelj moraš tudi sam prnesti, naše bodemo rabili, ko bodemo pšenico nosili jutri v klet, ako bi enega ne bilo, bi ga koj pogrešili.«

Z obemi pogoji je bil Grmar zadovoljen, goldinar je izročil takoj in po žakelj je šel domu; mislite si lahko, da ni izbral najmanjega!

Domenila sta se, naj pride Grmar o polnoči po žito, na voglu kleti bo dobil poln žakelj.

Zvečer, ko se je stemnilo je šel Tomaž na delo, dejal je v žakelj nekaj plev, potem prsti, peska, če je bil kak kamenček vmes, nič ne de, pa zopet plev in je vsako toliko časa potežkal, ali ima žakelj ono težo, kakor bi jo imela pšenica. Če se mu je zdelo prelehko, pa je zopet določil prsti in peska, če je bilo že preteško je pa plev dodal.

Ko je bil žakelj poln in ravno prav težak, nesel ga je h kleti, kjer je Grmar že čakal.

»Na vrh sem del bolj le pleve, ako bi me bil kedo dobil pri delu — pšenica je spoda.«

Veselite! Tako velik žakelj, poln pšenice in po teži soditi, morala je biti zelo »gotova« — težko bo za nesti, zlasti, ker je še pot precej nerodna in še po noči — a kaj dé to?

Ko prinese Grmar — ves potán — »pšenico« domu, vsuje jo na »pod« — mislite si, kako je gledal debelo! Pleve, prst, pesek — to je tako težko nesel domu in še goldinar je plačal.

»Ti slepar! koj mi daj moj goldinar nazaj, sicer te grem koj k sodniji tožit!« tako je pozdravil Tomaža prvič, ko ga je dobil na samem.

»Le pojdi le!« odvrne Tomaž hudobno se smeja — »bomo videli, koga!« sodnik hujše obsodil, ali tebe, ki si me učil krasti, ali mene, ki nisem hotel!«

Grmar je kmalu razumel, da ni varno sodniku o tej kupčiji pripovedovati in je raje ostal doma, tistega goldinarja pa ni več videl. Najhujše je pa bilo, da je Tomaž potem sam pripovedoval, kako je bil Grmarja navihal.

Da so se ljudje smejali vsi — razun Grmarja — boste najbrže verjeli, ne, da bi mi bilo še prisegati.

Novi vek.

Romantičen igrakuz v petih dejanjih, Spisal * * * (Dalje.)

Andrej Mihelič: Meni se zdi, da bi bilo nespametno nasprotovati tej nameri. Božje poti povsod koristijo, celo v gmotnem oziru. Pogledimo na pr. v Italijo! Do sedaj je že nabranega toliko denarja, da je cerkev na Skalnici zagotovljena. Solkanska občina naj bi prevzela vodstvo in odgovornost za to delo. Stroškov ne bo imela.

Martin Doljak (ki vstane): Drugod porečejo, da smo na Goriški neumni, da delamo le za poneumnjevanje ljudi. Stem denarjem lahko pomagamo ubogim. Na Nemškem odpravljajo božje poti. Ko sem bil zadnjič v Gradcu, sem videl, kako se ljudstvo spreobrača od praznoverja k novi, čisti veri, k čistemu evangeliju. (Sede.)

Miha Zimec: Božje poti niso praznoverje. Kako govorite?

Župan Janez Droč: Jaz sem prepričan, da je Uršula Ferligojeva pošena in razumna deklica (Klic: Pa še kako!). Ona je pripravljena umreti za svojo trditev, da se ji je res nebeška gospa prikazala. Poleg tega veste, da je staro izročilo, po katerem je bila že v prejšnjih časih na vrhu Skalnice cerkvica, ki se je podrla. Koliko je na tem izročilu resnice, ne vem. Zdi se mi pa, da je ona ploščica, ki so jo zidarji našli v zemlji, dober dokaz, da je tisto izročilo resnično. Sicer pa mislim, da bi ne bilo nič proti krščanski veri, ako izročimo Skalnico Devici Mariji. Tudi če se Marija ni prikazala, bo cerkev na Skalnici vendar le Mariji v čast.

GLASBA.

Cantica sacra, III. del. Cerkevna pesmarica za moški, ali ženski zbor, priredil Ant. Foester. Cena 2 K 40 v. Založila »Katoliška bukvarna« v Ljubljani. Dobi se, ali naroči se lahko tudi v »Prodajalni kat. tisk. društva v Gorici«.

V naši škofiji je še v mnogih krajih na koru moški zbor in tem je cerkvenih pesmi primajkovalo — večina jih je pisana za mešan zbor, za moški zbor je bilo res premalo preskrbljeno. — Förster nam podaja že tretji zvezek cerkvenih pesmi za moški zbor. Vsi trije zvezki nudijo 204 številke, sam tretji zvezek 60.

Vrednost zbirke je najboljše razvidna iz imen skladateljev: Förster (38 številke), Sattner (6 št.), Premrl (5 št.), Kilmovc (2 št.), Ferjančič (2 št.), Hladnik (4 št.), Pogačnik, Grbič in Mechura po 1 številko. Skladbe so vse nove; če se nisem uštel, 5 samo jih je upravljenih za moški zbor iz drugih zbirk.

Kjer rabijo skladeb za moški zbor, naj ne iščejo dolgo, kupijo naj in pojó!

Da se ne bo kedo varal, moram opomniti, da za ženske zborne mnogoteh pesmi ni primernih, vsaj za veliko večino. Ali bo Sopran I. previsok ali II. Alt prenizek. Ženski zbori naj pač izbirajo, kar bi bilo za njihov glasovni obseg primerno; ni vse za vsakega. — Možkim zborom pa ta zbirka ne bo delala težav.

Iz goriške okolice.

g 53 let dušni pastir v eni duhov-
niji. Preč. g. Josip Mašera, vikar v
Št. Mavru, starosta slovenske duhov-
ščine v naši škofiji, je že 53 let nepretr-
goma kot vikar v Št. Mavru. Famošnje
ljudstvo ga ljubi in spoštuje kakor svo-
jega očeta. Preč. g. Mašera je v 84. letu
starosti, a je krepak in čil ter opravlja
še vsa dušnopastirska opravila. Dal Bog
dobremu in plemenitemu gospodu še
dolgo živeti!

g Čevljarska obrt v Mirnu peša.
Ze mnogo čevljarjev je opustilo svoje
rokodelstvo. V Mirnu je dobili malo
čevljarskih mojstrov. Glavno čevljarsko
delo je koncentrirano v »Čevljarski
zadrugi«. Če bi v Mirnu te ne bilo, bi
bila revščina še veliko večja.

g Zidarji iz goriške okolice so brez
dela. Mnogi so se poprijeli kmečkega de-
la. Zidarskih zaslužkov je letos v Gori-
ci in sploh na Goriškem tako malo,
kakor že mnogo, mnogo let ne! Zidar-
ski mojstri, ki so imeli minula leta usluž-
benih 300—400 zidarjev, jih imajo letos
20—30. Denarna mizerija je splošna.

g Št. Ferjan. Podpisani odbor »Kat.
bral. društva« zahvaljuje se najtopleje
vsem p. n. udeležnikom našega »Kon-
stantinovega jubilejnega slavlja«, ki so
prišli iz vseh Brd, pa tudi iz mesta, v
tako velikem številu, posebno pa preč.
duhovščini, med njimi posebnig. Filipič-u,
g. županu, starešinom in sploh vsem lju-
bim nam gostom, kakor tudi onim gg.,
ki so preplačali vstopnino, pa tudi onim,
ki so bili zadržani, a so nam blagovolili
poslati vstopnino po pošti. Bog povrni!
Na zdar!

Hvala tudi igralcam in igralcem, ki
so svoje vloge izvrstno dovršili v vse-
stransko zadovoljnost navzoče množice.
Bog živi vse skupaj! O d b o r.

Častno diplomu za vzorno gospo-
darstvo je podelil deželni odbor Antonu
Remec, posestniku v Vitovljah štev.
96. —

Dornberško kat. izobr. društvo pri-
redi v nedeljo, dne 8. junija t. l. veselico.
Veselica se vrši v posojilnični dvo-
rani ob vsakem vremenu. Vspored pri-
hodnjič. Odbor.

g V pet metrov globoko jamo je pa-
del v Podgori zidarski vajenec Andrej
Terpin, star 14 let, ko je hotel samokol-
nico izprazniti. Pri padeu je zadobil 5
cm dolgo rano na glavi. Prepeljali so ga
v goriško bolnišnico usmiljenih bratov.

Iz ajdovskega okraja.

Za uravnavo Vipave. V minolem
tednu od torka do četrta se je vršila
— kakor je bilo vže naznanjeno — mi-
nisterijalna pregledna komisija podrob-
nih načrtov za uravnavo Vipave na lieu
mesta. Komisije so se udeležili zastop-
niki poljedelskega ministerstva, mini-
sterstva za javna dela, načelnik melio-
rijacijskega urada v Trstu, ki je nadzo-
roval izdelovanje podrobnih načrtov,
zastopnik oddelka za uravnavo hudo-
urnikov v Beljaku, voditelj ekspoziture
za uravnavo Soče in pritokov v Gradi-
šču in zastopniki dež. odbora.

V torek se je vršil obhod od batuj-
ske postaje do kranjske meje, v sredo
od tu navzdol, dočim se je vršil razgo-
vor in sestavi zapisnik v četrtek v pro-
storih deželne odbora v Gorici.

Komisija je podrobne načrte skoraj
v celem obsegu odobrila. Troški za ur-
avnavo Vipave brez pritokov so pro-
računjeni na 1.240.000 K, dočim pobere
uravnava hudournikov v okrožju Vipa-
ve približno 500.000 K. Komisija je pr-
vo svoto nekoliko znižala.

Za prvo polletje je bila v proračnu
za uravnavo Vipave svota le 8000 K, ki
se porabijo po predlogu komisije, če
ministerstvo v to dovoli, za uravnavo
levega brega Vipave med železniškim
mostom in skladovnim mostom pri
Ročicah.

Torej z uravnavo Vipave se v krat-
kem začne, dočim se je delo za urav-
navo hudournikov vže pričelo. In po-
tem naj le »pridgajo« nekateri krogi, da
poslanci S. L. S. niso za Vipavsko doli-
no ničesar storili.

Sprejet je bil predlog, naj se izroči
vodstvo za uravnavo Vipave nadzornic-
mirju Hassler-ju, ki vodi tudi vso urav-
navo Soče in Tera.

a Brje pri Rihenbergu. — Umril je na
Brjah g. Jos. Čebren, svak pok. pesnika
Simona Gregorčiča. Pogreb, ki je bil
dne 27. maja, je pokazal, kako so vsi
občani spoštovali tega vrlega moža,
skrbnega očeta in dobrega posestnika!
Dočakal je 71. leto. Njegova smrt je v-
zbudila pri vseh občanih veliko sočutje.
Blagi pokojnik je bil šel dne 23. maja v
Ajdovščino k notarju, da bi izročil ime-
tje svojim naslednikom. Preden je pa
svoj namen izpolnil, ga je v notarski pi-
sarnici zadela kap. Od tedaj se ni več
zavedel.

Domači pevci so mu zapeli dve žal-
lostinki pred hišo in ob odprtem grobu.
Naj počiva v miru! Preostalih naše srče-
no sožalje!

Iz Rihenberga. Naša hranilnica in
posojilnica lepo napreduje. Lansko leto
je nanovo pristopilo 18 članov, izsto-
pilo 6 članov, tako, da šteje posojilnica
koncem leta 280 članov. Denarni pro-
met je znašal 268.056,54. Stanje hranil-
nih vlog je znašalo 75.847,27. Stanje po-
sojil je bilo 101.011,45 K. Čistega dobič-
ka je imela posojilnica lansko leto
2.043,38 K. Rezervni fond znaša 7.293,15
K. — Kakor se iz teh števil razvidi, uživa
naša posojilnica splošno zaupanje
med rihenberškim ljudstvom. Življen-
skega pomena za naše ljudstvo je naša
posojilnica, kateri želimo, da bi še na-
dalje tako napredovala, cvetela in oti-
rala solze revežem, ki so še tu in tam
odvisni od bogatih oderuhov.

a Vabilo k XIII. rednemu občnemu
zboru »Hranilnice in posojilnice za farno
občine Kamnje, ki se bode vršil dne 15.
junija t. l. ob 3. uri popoldne po blago-
slovu v župnišču s sledečim dnevnim
redom: 1. Poročilo o poslovanju uprav-
nih let 1911 in 1912. 2. Potrjenje račun-
skih sklepov za l. 1911 in 1912. 3. Voli-
tev načelstva. 4. Volitev nadzorstva. 5.
Slučajnosti. Odbor.

Iz kanalskega okraja.

Nenadoma je umrl Emil Hojak, učitelj
v Levpi, star komaj 24 let. Mladi
mož je bil tudi nadebuden pesnik. N. p.
v m.!

kl Gorenjpollje: Šolska mladina pri-
redi 8. t. m. ob 4. uri pop. na obširnem
dvorišču v Anhovem javno veselico z
igro, petjem, prizori, deklamacijo, telo-
vadbo itd. Morebitni prebitek se porabi
za poučen izlet na Opčine. Vstopnina:
stojišča 20 h, sedeži 50 h. Preplačila se
hvaležno sprejemajo. Vse domačine in
sosede vabi najljubneje k predstavi.
Vodstvo ljudske šole.

Izpuščen je bil na svobodo Alojzij
Križnič, sin bivšega župana kanal-
skega A. Križniča, ki je pobegnil v Bel-
grad, a je bil tam aretiran po nekem
srbskem detektivu in bil potem priveden
v goriške preiskovalne zapore. —
Državno pravdnštvo je namreč usta-
vilo proti njemu kazensko postopanje
zaradi goljufije in ponverbe. Pred sod-
nijo se bo zagovarjal le zaradi krive.

Iz tolminskega okraja.

† Andrej Štrekelj, vikar na Peči-
nah. V najlepši moški dobi, star šele 36
let, je umrl v nedeljo pop. na Pečinih na
Tolminskem tamošnji vikar preč. gosp.
Andrej Štrekelj. Obolel je že lansko
leto vsled prehlajenja še precej hudo, a
zdravje se mu je povrnilo, tako da je
zamogel zadnji čas zopet opravljati
svojo službo. Popolnoma zdrav seveda

ni bil, ker je trpel sploh na srčni hibi.
Predsinočnem pa je kar naenkrat zaspal
v Gospodu vsled bruhanja krvi in zli
se, da mu je počila srčna žila. Rojen je
bil l. 1877 v Gorjanskem pri Kommu, v
mašnika posvečen pa l. 1902. Služboval
je najprej kot kaplan v Podmelcu potem
pa kot vikar na Pečinih. Bil je mirnega
značaja in v vsakem oziru blaga duša.
Skraino vesten kot dušni pastir si je
pridobil ljubezen in udanost od vseh, ki
so ga poznali, posebno udani so mu bili
njegovi duhovljani. Pokojnik je bil brat
lansko leto v Gradcu umrlega vseučili-
šnega profesorja, učenjaka in sloven-
skega pisatelja dr. Karola Štreklja, ka-
kor tudi brat ravnatelja slovenskega
oddelka deželne kmetijske šole g. Ant.
Štreklja. Blagemu pokojniku svetila ve-
čna luč. Preostalim bratom in sestri pa
naše iskreno sožalje. Pogreb je bil več-
raj. Udeležila se ga je ogromna množica
ljudstva in mnogo duhovnikov.

t Iz Grahovega. Na Koritnici pri
Grahovem se je začelo rediti precejšnje
število koza, to je res prav, ker imajo
od njih precejšnji dobiček in imajo tudi
dosti sveta, ki ni za drugo kakor za
kozjo pašo. Zato bi bilo potrebno, da si
preskrbijo tudi potrebnega skrbnega
pastirja. — Koze gonijo po cesti ob po-
lju otroci, ki so še bolj brez pameti ka-
kor kozlički. Večkrat pa pozabijo koze
na pašnikih, in koze pridejo same do-
mov. Neki dan opoldne pride trop ko-
za s pašnika naravnost skozi pšenico na
njivi domov. Maloskrbne gospodinje ni
bilo doma in koze so ji v kuhinji prebr-
nile lonc podmeta (močnika). Tej go-
spodnji se ni zdelo nič kaj škoda na tuji
njivi, pač pa se ji je zdelo škoda za nje-
ni podmet (močnik).

t Gorenja Trebuša dobi cesto. Edina
dolina na Goriškem, ki je do danes brez
vsake zveze, je trebuška; ima pač en
strm kolovoz na Čepovan, ki je pa brez
vsakega gospodarskega pomena, zakaj
po njem se s parom volov komaj izpe-
lje prazen voz! Trebuška dolina je zelo
rovoditna na sadju in bogata na vsako-
vrstnem lesu, toda zaradi pomanjkanja
ceste se tamkajšnje prebivalstvo nahaja
v največji revščini, ker ne more izva-
žati svojih pridelkov! Danes moremo na
obvestilo g. državnega poslanca Fona
z Dunaja zagotoviti prebivalstvo tre-
buške doline, da je finančno minister-
stvo in ono za javna dela odobrilo vse
načrte in sprejelo vse predloge glede
cestne zveze po trebuški dolini. Po teh
načrtih bode imela zvezo z Idrijsko do-
lino v Dol. Trebuši na Sv. Lucijo in na
Gorico čez Drnulk in Čepovan. Ako c.
kr. gozdni erar podaljša svojo cesto iz
Hudega Polja čez Mrzlo Rupo do Gor.
Trebuše potem bode imela zvezo tudi z
mestom Idrija na Kranjskem ter skozi
trnovski gozd z Dolom-Otlica in Ajdov-
ščino. Za te načrte je zavzeta tudi vo-
jaška oblast, zakaj po teh bode vzpo-
stavljen najkrajša in naravnostna zve-
za med Ajdovščino in Sv. Lucijo! Cesta
po trebuški dolini ne bode le važna z o-
zirom na gospodarski pomen za trebu-
ške prebivalce in c. kr. gozdni erar, ampak
bode tudi pomembna za tujski pro-
met, zakaj ta cesta bode ena najzani-
mivejših planinskih cest, ki bode vodila
skozi gozdove in nad šumečimi vodami
in slikovitimi prepadi. Črta iz Dolenje
do Gorenje Trebuše in gorska črta čez
sedlo Drnulk na Čepovan mora biti iz-
vršena do konec l. 1915. Kedaj se prične
z delom je odvisno od vis. c. kr. nam-
estništva v Trstu, ki pa bode z ozirom
na nujno potrebo in življenjski pomen
te ceste za trebuško ljudstvo gotovo u-
krenilo, da se prične z gradnjo iste še to
leto.

t Volče. Iz Volč nam pišejo: Dne
18. maja smo imeli pri nas občni zbor
K. Sl. l. D. Udeležba ni bila slaba, ven-
dar smo pa pogrešali pri zborovanju
mnogo takih, od katerih bi bilo pričako-
vati, da bi bili bolj vneti za to prekrist-
no društvo. Izgovarjali so se sicer po-

tem na vse mogoče načine, navajajoč
razne vzroke, od katerih pa nobeden
prav ne drži. Takim kličem: Vrzite vse
brezpomembne pomisleke na stran in
oklenite se trdno našega društva! Zaha-
jajte v obilnem številu k lepim in korist-
nim predavanjem, ki se v tem društvu
vršijo! Naučili se bode pri njih mnogo
koristnega in potrebnega za vsakdanje
življenje.

Iz cerkljanskega okraja.

c Iz Bukovega. Kakor vsako leto je
bila tudi letos tukaj nedelja po sv. R. T.
procesija. Letos je vodil procesijo P.
Rafael iz Gorice. Imel je tudi v cerkvi
lep govor in je daroval sveto mašo. Za
bukovske razuere je bilo pri sv. maši in
procesiji veliko ljudi, ki so prišli tudi iz
drugih duhovnij.

Procesija se je pomikala skozi vas,
obnašanje in red ljudi posebno šolskih
otrok je bil lep.

Na hiši Matevža, mimo katere se je
pomikala procesija, je bil na zidu prilep-
ljen lepak, ki je vabil na ples. Res ugod-
na priložnost za pokazati hudobijo!

Govori se, da se je lepak prilepil na
zid med časom sv. maše. Ako je lišni
gospodar Matevž o tem vedel ali ne,
nam ni znano. Ako je pa dovolil, naj
mu bode v čast in zaslugo pri Bogu in
pri ljudeh, za ples pa dober uspeli!

Občani.

Iz bovškega okraja.

b Z Bovškega. Smrtno je ponesre-
čil v Miesbachu na Bavarskem mlade-
nič Alojzij Bergine iz Loga pri Srpenici.
V predoru se je udrla ogromna plast
zemlje. Zasula je štiri delavce; trije so
umrli, med njimi se nahaja naš doma-
čin — eden se bo baje rešil. V kratkih
letih je to že četrti mladenič iz srpeniške
duhovnije, ki je na ta način zgubil živ-
ljenje v tujini. Za ranjkim ne žalujejo sa-
mo domači — v celi duhovniji je samo
eno mnenje: škoda ga je bilo, ker to je
bil v resnici vzor delavnega in vernega
mladeniča. Bog mu daj večni mir, nje-
govim domačim pa moč, da prenesejo
to nenadomestljivo izgubo!

Regulacijska dela ob Učeji hitro na-
predujejo. Žal, da se je vsled pomanjka-
nja sredstev moralo veliko delavcev od-
pustiti. Kanal, ki so ga izkopali od mo-
sta pri Bučelu do izliva Učeje v Sočo,
sedaj tlakajo in betonirajo. Meli proti
italijanski meji so na več krajih prepleti
z vrbovjem in napravili so tudi mnogo
zidcev za katere se bo ob času nalivov
lovil pesek, da ne zaspne vodne struge
novozgrajenega kanala.

Na Srpenico menda vendarle dobi-
mo posadko in sicer ima priti nek lov-
ski bataljon, ki je sedaj v Celovcu v
garniziji.

Silna vročina vlada tudi pri nas.
Ker je veter zadnje dni maja zemljo hu-
do osušil, se bojimo škode, ako ne bo v
kratkem dežja.

Zakaj peša ovčjereja na Bovškem.
(Dalje.) Potemtakem so redili Ložani v
poprejšnji dobi vsega skupaj po 700 ko-
za in 1000 ovac in so pridelavali po 166
stotov v kupčiji jako dobroglasnega si-
ra in po 77 stotov slanine, pikantne
skute, ko redé sedaj še 7, reci se d e m
koza v hlevu in vsega skupaj 440 ovac,
množina pridelka pa je padla skoro na
ničlo. Zakaj? Vzrok tiči v tem, da je na
vsaki planini samo nekoliko pašnika,
na katerem se lahko varno pasejo ovce,
dočim so v zvezi s planinami ogromni
obsegi takih pašnikov, ki so samo ko-
zam pristopni in ki se sploh ne dajo ni-
kakor drugače izkoriščati, kakor s ko-
zjo pašo. Da bi se tam kedaj gozdovi
zarodili ali meje zarasle, — to je popol-
noma izključeno. Če so na takih plani-
nah koze združene z ovcami, namolze
se zadosti mleka, da se izplača plan-
šarsko delo; brez koza pa si ni niti mi-
sliti naših planin, ker zgolj ovčje mleko.

kolikor se ga lahko namolze na katerikoli loški in skoro bi rekel, sploh bovških planin, ne zadošča za količkaj hvalježno planšarsko obrtovanje.

Pešanje ovčereje je z ozirom na opisane razmere naravna in neizogibna posledica prepovedi koza. Vsled tega pa umira naše planšarstvo in prebivalstvo, ki je imelo poprej v njem največjo podporo, se pogreza v čedalje večjo revščino. Naj se po novi postavi, ki ima letos stopiti v veljavo, zboljšajo naše planine, kolikor se hočejo, brez koza se ne oživé nikdar več. Koza je planinska žival, tako rekoč stvarjena za naše kraje; naše planine brez koza ne izgube samo vse poezije, ampak izgubé sploh svojo pravo vrednost. Na Bovškem ni bilo nikdar pravega blagostanja; a nekda, ko so bile še koze, se je živelo, če ne dobro, pa skromno in zdravo. Obdelane zemlje je veliko premalo v primeri s številom prebivalcev. Zemlja je v obče plitva in rodi dobro samo o prav ugodni menjavi toplote in mokrote; toda tudi v najugodnejših slučajih ne morejo pridelki preživiti družin najboljših kmetov čez jesen in zimo. A mnogo družin je in sicer največ takih, ki ne pridelajo niti v najboljši letini za dva meseca živé. Travniki so na videz lepi, dajejo izborna seno, pa bore malo. Zato je o košnji skrbno pospravljajo in povezujejo v rjuhe, da se jim po cesti ne raztresa z voza. Za govedorejo v obširni meri se prideluje premalo krme in ni primernih, varno pristopnih planin; ovčereja pa se, kakor rečeno, ne izplača brez koza, in ker so te, ki so bile nekda največje dobrotnice ubožnemu ljudstvu prognane z naših planin, postale so gospodarske razmere neznosne in gonijo vse delavne moči, moške in ženske, od doma s trebuhom za kruhom.

Kako resnična je ta trditev, pričajo nam naslednji uradno potrjeni podatki: Loška županija, obsegajoča davčni občini Log in Strmec, šteje skupaj 92 družin, v katerih je 273 nad štirinajstletnih članov moškega spola. Od teh jih je 98 skoro stalno vposlenih v rabeljskih rudnikih, 44 jih dela na Nemškem, večinoma v westfalenskih rudnikih, 30 se jih je že stalno naselilo v Westfalnu, prevzemši tam nemško državljanstvo, 17 se jih je izselilo v Ameriko in 4 krošnjarijo po naši državi. (Pride še.)

Iz korminskega okraja.

kr Vabilo. »Hranilnica in posojilnica Biljana-Medana bo imela svoj redni letni občni zbor dne 15. junija t. l. ob 5. uri pop. v lastnih prostorih. Dnevni red po pravilih. Ako bi ob določenih uri ne bilo navzočih postavno število članov, se bo vršil občni zbor 1 uro kasneje ob vsaki udeležbi z istim dnevnim redom. Odbor.

Iz trziškega okraja.

tr Iz Trziča. Delo v ladjedelnici se je spet pomnožilo. Sedaj je uslužbenih okoli 3000 delavcev. Zaslužki so dobri. Naši rokodelci, izvežbani kovači in ključavničarji zaslužijo tedensko tudi po 70 K. Lep denar. Navadni težaki zaslužijo dnevno od 4—5 K. Slovenskih delavcev je uslužbenih lepo število. — Kopalniška sezona se je otvorila.

Madeže od muh odstraniš od pozlačenih okvirjev ali brončiranih oblik s špiritom, v katerem si namočila narezano čebulo. Tudi jih odpraviš, če jih pomočiš z beljakom in zdrgneš s krpo.

Da zgine duh od cigar iz sobe, postavi v sobo škaaf mrzle vode. Voda si navzame duh popolnoma, zrak pa postane čist.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst . . . . . 66, 60, 15, 30, 24.

23-letni sodni oficijant

s 6 letno sodno prakso, popolnoma izvežban v vseh pisarniških oddelkih in tudi v zemljiški knjigi, vešč slovenskega in nemškega jezika, želi stopiti v službo kot sollicitator pri kakem odvetniku ali notarju v Trstu ali sploh v kakem primorskem mestu. Gre tudi na deželo. — Zadolži se tudi z bolj nizko začetno plačo. — Ponudbe naj se pošljejo na naslov: „Neron 100“ poštno ležeče — glavna pošta Ljubljana, Kranjsko.

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«.

Istotam se sprejemajo abonenti po dogovoru po zelo ugodnih cenah.

V Podbrju

pri št. Vidu pri Vipavi
v mični legi se oddaste eno ali dve stanovanji v najem, bodisi celoletno ali le v poletnem času. Stanovanji ste pripravni za upokojece. Več se izve pri našem upravnistvu.

Dr. Jušt Bačar

zdravnik

v Gorici, ulica Treh Kraljev 9
ordinira

od 10. do 11. in od 2. do 3. ure.

Trgovina z usnjem

v Kapuolnski ulici št. 2 („Pri Lizi“.)

Podpisani priporočam sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino z usnjem. *Imam usnje iz najboljših tovarov.* Prodajam vse čevljarске potrebščine. Cene konkurenčne. Blago dobro. Postrežba pošena.

Z odličnim spoštovanjem se bilježim
JOŠIP MARUŠIČ, trgovec.

Ugodna prilika!

V novi trgovini pri Soškem mostu št. 63 (Via Ponte Isonzo) v Gorici se dobi vsakovrstno sveže oblačilno blago po prav nizki ceni. Blago za moške obleke pa po tovarniških cenah.

S tako nizkimi cenami postrežem lahko radi tega, ker sem si nabavil veliko množino blaga.

Za obilen obisk se priporočam

Anton Jug.

Usnje podplati. Vrvarsko

blago. I. Drufovka, Gorica

nasproti „Monta“, odli-

kovana delavnica nadpla-

tov. — Velika izbira obuyala.

Viktor Toffoli-Gorica

prva zalogá oljkovega olja

Via Theatre 16. — Via Seminario 10.

Oljkino olje, pripeljano naravnost iz Istre, Dalmacije, Valone, Bari, Lucca, Nizza, Oneglija.

Cene so sledeče:

Jedino olje	liter	Kron	1.04
Namizno olje	"	"	1.12
Istrsko-oljkino olje	"	"	1.28
Valona	"	"	1.40
Bari	"	"	1.40
Oneglija	"	"	1.60
Lucca	"	"	2.—
Nizza	"	"	2.40

Sprejema naročila ter pošilja franko na dom, kakor tudi na deželo in izven države.

Trtorejci: Najceneje kupite lastiko za cepljenje trt „Excelsior“ pri tvrdki I. Drufovka, Gorica, Gosposka ul. (nasproti „Monta“).

Hiša na prodaj. Proda se hiša in vinograd v Oslavju št. 79 nad Pevno. Dobro znana stara gostilna poleg ceste. Obrniti se je treba do gosp. Antona Komavli, Oslavje 109.

Odlikovana pekarija in sladčičarna
K. Draščik

v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanose in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Najboljše in najmodernejše sukno za moške in volneno za ženske obleke raspošilja najceneje Jugoslov. raspošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 304. Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštnine prosto.

Alojzij Gril, mizarški mojster

v Št. Andrežu pri Gorici št. 81

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo dobro urejeno mizarško delavnico in zalogo pohištva. Kdor želi kupiti po ceni, naj se obrne do te tvrdke. Sprejme tudi naročila po vzorcih. — Plačevanje se dovoljuje tudi na obroke.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

MIHAEL TURK

GORICA na Kornu št. 6. GORICA priporoča slavnemu občinstvu svojo brivnico. Zagotavlja točno postrežbo. — Sprejema naročila za maskiranje po zmernih cenah.

Zahvala.

Za izkazano zadnjo čast povodom prerane smrti našega preljubega brata preč. gosp.

Andreja Štrekelj,

vikarja na Pečinah,

se iskreno zahvalujemo prečastiti duhovščini, sorodnikom, njegovim prijateljem in znancem, duhovjanom iz Pečin, Ponikev in Podmelca, kakor tudi vsem drugim, ki so s tako ogromno vdeležbo pokazali, kako drag jim je bil pokojnik. Še posebe se zahvalujemo preč. gosp. župniku H. Peternelu, ki je vodil spreved, preč. gosp. vikarju K. Tomšiču, ki je stal pokojniku v boleznih in smrti ob strani, Izobraževalnemu društvu iz Podmelca za gniljivo petje, šolskim vodstvom na Pečinah in Ponikvah za spremstvo s šolsko mladino ter zastopnikom občin Ponikve, Gorjansko in Volče.

Žalujoči ostali.

Prvo primorsko avtorizirano stavbeno in kamnoseško podjetje

Alojzij Tavčar

v Dutovljah okraj Sežana

zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune in cenitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga razna monumentalna dela
Cene zmerne.

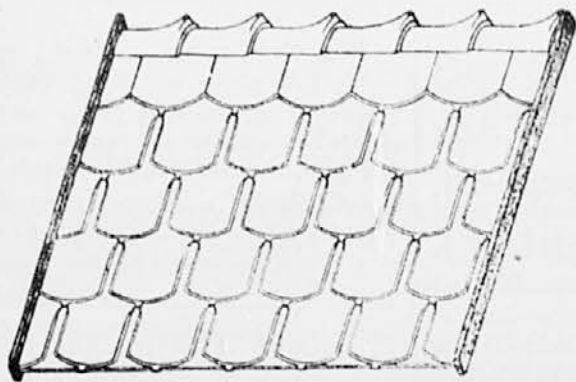
„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTRUVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 5%. Daje članom posojila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Zadrugi urad je v lastni hiši Corso Glus. Verdi št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Patentirani strešniki „Ancora“.

Kolumbovo jajce za pokrivanje streh!

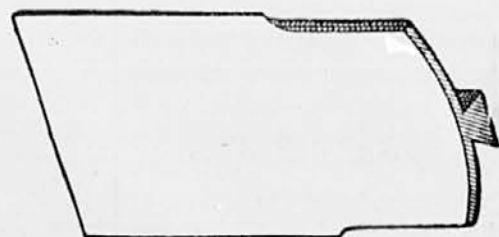
Potom ženjalne iznajdbe, ki se jo

napravi na navednih gladkih strešnikih (Flachziegel) se so eže perfektno zvezo cele strehe. S patentiranimi „Ancora“, strešniki pokrite strehe nudijo večjo varnost in trdnost kot vsaka druga vrsta strešnikov. Estetičen utis! Cene jako primerne! Priporočljivo za nove strehe ali pa za zamenjavo starih streh tudi za bolj lahko strešino! M M

Najboljša priporočila!

Izključno zastopstvo za gorški, tolimski in vipavski okraj ter za Kras:

O. Zajec Gorica,
Gosposka ul. 7.
ELEFON 107.

Lekarna

Cristofolotti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice s znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico (Varstvena znamka) popije. Okrepé želodec, storé, da izgine v kratkema času omotica in šivotna lénost (mrtvost.) Te kapljice tudi storé, da človek raje jé.
Cena steklenica 60 vin.

ODLIKOVANÁ REKARNA

JAKIN

Gorica, via Formica

is priporoča za odjemanje raznega peciva navadnega in najfinejšega. Pecivo je najboljšé. Priporočam se cenj. odjemalcem za obilnospoštovanjem E. Jakin

Aleksander Ambrožič

urar in juvelir

GORICA, GOSPOSKA ULICA št. 16.

Zaloga različnih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine ter optičnega blaga se slavnemu občinstvu uljudno priporoča.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gosposka ulica št. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

TVRDKA O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za polništvo in stavbeno mizarsko, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upejave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava.

Postrežba točna, domača in cene konkurenčne. Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.

Prva Goriška

posebna (specijalna) trgovina platnenega in bombažastega blaga

H. WALLAND

Gorica - Gosposka ulica št. 17 v hiši Orzana - Gorica

(prej Via Stretta 4.)

Združena češko-moravsko-slezijska tovarniška zaloga platnenega in bombažastega blaga. Prodaja na debelo in drobno po stalnih tovarniških cenah in sicer v veliki izbiri

šifona, bele in rujave šeše, (korama) platna za telesno perile in rjuhe! Gradl in žimo za žimnice (štramace).

Različne koverte, plahte in kovtre!

Vsakovrstni platneni in bombažasti robci, namizni prti, tovaliči, brisalke itd. itd.

ZAJAMČENO

iz najboljšé konopne preje ročno tkano domače gorenjsko platno iz Škofje-Loke za rjuhe, kakor tudi ročne in kuhinjske brisalke, namizne prte in tovaliče dolgoletne trajnosti!

Znano najboljšé blago!

Strogo solidna postrežba!

Popolnoma nova zaloga!

Za obilni obisk se priporoča s spoštovanjem

H. WALLAND,

Gorica, Gosposka ulica št. 17 v hiši Orzana
prej Via Stretta 4.

Dalaunica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzky

v Gorici na sredi Raštela št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nürnberškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljšé šivanke in šivalne stroje; potrebščine za krojače in črevljarje. — Svečnjice, rožni venci in mašne knjige.

Hišna obuvala za zimske in letne čase.

Raznovrste semena, trave in detelje.

Najboljšé preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih na deželi.

P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev.

Očala

vsake vrste različnih kakovosti natančno po zdravniških predpisih, dalnogledo in druge optične stvari, mere za mleko, vino, žganje.

Vse po zmernih cenah priporoča

JAKOB ŠULIGOJ,

urar c. kr. državnih železnic

v Gosposki ulici št. 25 v Gorici.

Trgovina železnina

PINTER & LENARD

Gorica — Raštelj št. 7 — Gorica

priporoča svojo veliko in bogato zalogo za spomlad pocinjene žice za trte, trnjeve žice, razne mreže za ograje itd., nosilce (traverze), cement, sesalke (pumpe) kovanja za hiše in druge stvari te stroke.

Zagotavljamo točno domačo postrežbo in nizko cenó.